

Sygn. akt IV Kp 674/17

RP II Ds. 8.2016

POSTANOWIENIE

Dnia 19 maja 2017 roku

Sąd Okręgowy w Gdańsku Wydział IV Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR del. do SO Michał Dampc

po rozpoznaniu w sprawie W. K. i innych

podejrzanych o czyny z art. 286 § 1 kk i inne

w przedmiocie rozpoznania wniosku Prokuratury Regionalnej w Gdańsku o wyrażenie zgody na zwolnienie z obowiązku zachowania tajemnicy radcy prawnego

na podstawie art. 329 § 1 k.p.k., art. 180§2 k.p.k.

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnić wniosku Prokuratora Prokuratury Regionalnej w Gdańsku o zwolnienie od obowiązku zachowania tajemnicy radcy prawnego M. S. (1).

UZASADNIENIE

Prokuratura (...) w G. nadzoruje postępowanie przygotowawcze przeciwko W. K. i innym, podejrzanym o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 kk i inne. W toku postępowania Prokurator zwrócił się po raz kolejny do Sądu Okręgowego w Gdańsku o zezwolenie na przesłuchanie w charakterze świadka radcy prawnego M. S. (1) z jednoczesnym zwolnieniem od obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej.

Wcześniej, postanowieniem z dnia 10 czerwca 2016 r. w sprawie IV Kp 724/16 Sąd Okręgowy uwzględnił wniosek, jednak w dniu 28 lipca 2016 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku uchylił zaskarżone postanowienie.

Następnie, Sąd Okręgowy w Gdańsku postanowieniem z dnia 02 września 2016 r. w sprawie IV Kp 1042/16 uwzględnił wniosek prokuratora, jednak ponownie wskutek zażalenia uprawnionej, Sąd Apelacyjny w Gdańsku postanowieniem z dnia 08 listopada 2016 r. uchylił to postanowienie.

Postanowieniem z dnia 21 listopada 2016 r. w sprawie IV Kp 1565/16 Sąd Okręgowy w Gdańsku nie uwzględnił wniosku o zwolnienie z zachowania tajemnicy zawodowej radcy prawnego M. S. (1). Zdaniem Sądu, na ówczesnym etapie postępowania wnioski nie mógł zostać uwzględniony, albowiem prokurator nie wykorzystał wszystkich możliwości w celu dokonania ustaleń nim objętych.

W uzasadnieniu ostatniego wniosku Prokurator wskazał, że w toku śledztwa przesłuchano ponownie podejrzanych i świadka M. S. (1), jednak przesłuchania te nie pozwoliły na uzyskanie informacji w pożądanym zakresie. Świadek M. S. (1) odmówiła ponownie zeznań stwierdzając, że okoliczności których dotyczy przesłuchanie są objęte tajemnicą radcowską. Z uzyskanym w trakcie postępowania dokumentów bankowych wynika zaś tylko jednoznacznie, że M. S. (1) założyła rachunek bankowy należący do spółki (...). W ocenie Prokuratora, przeprowadzone czynności nie pozwoliły na uzyskanie informacji w zakresie pożądanym przez organy śledztwa, co uniemożliwia dalsze procedowanie w zakresie założenia rachunku w sposób sugerowany w postanowieniu SO w sprawie IV Kp 1565/16. D., że radca prawny działała na zlecenie W. K. i nie mogła kontaktować się z jakimikolwiek pracownikami amerykańskiej spółki, czego jednak nie można bezsprzecznie wykazać i udowodnić bez jej przesłuchania, po zwolnieniu z tajemnicy.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu, wnioski Prokuratora nadal nie zasługują na uwzględnienie. W dalszym ciągu nie przeprowadzono bowiem innych wszelkich niezbędnych czynności procesowych, pozwalających ustalić okoliczności, jakie zamierza ustalić organ prowadzący śledztwo.

Przypomnieć trzeba, że przepis art. 180 §2 k.p.k. zezwala na przesłuchanie radcy prawnego co do faktów objętych tajemnicą radcy prawnego tylko wtedy, gdy jest to niezbędne dla dobra wymiaru sprawiedliwości, a okoliczność nie może być ustalona na podstawie innego dowodu.

Jak wskazał Sąd Okręgowy w uzasadnieniu postanowienia w sprawie IV Kp 1565/16, cytowanego zresztą szeroko we wniosku, „podstawową kwestią wymagającą oceny przy decyzji o zwolnieniu z tajemnicy zawodowej jest ustalenie, czy te okoliczności, co do których radca prawny odmawia złożenia zeznań, zasłaniając się tajemnicą, dotyczą faktów, o których dowiedział się udzielając porady prawnej lub prowadząc sprawę. W rozpatrywanej sprawie nie ustalono w istocie, czy świadek reprezentowała M. M. LLC jako radca prawny, wykonująca swoje obowiązki, czy też nie, a zatem czy w tym zakresie w ogóle może powoływać się na tajemnicę zawodową. Podobnie nie ustalono, czy ewentualne kontakty z innymi podmiotami związane były z wykonywanym przez nią zawodem radcy prawnego i czy objęte są tajemnicą.”

W ocenie Sądu, braku tego nadal nie konwalidowano, a raczej nie wyczerpano możliwości ustalenia tej okoliczności w inny sposób, niż przesłuchanie radcy prawnego. Już bowiem Sąd Okręgowy wskazał wprost, że „bez wątplenia informacje uzyskane z banku na skutek zwolnienia z tajemnicy bankowej, w formie dokumentów lub zeznań upoważnionego pracownika, mogłyby pozwolić na ustalenie, kto zlecił świadkowi założenie rachunku, jak również czy pełnomocnictwo udzielone zostało M. S. (1) działającej jako radca prawny czy też nie i jaki był jego zakres, co z kolei wpływałoby na możliwość powoływania się przez świadka na tajemnicę związaną z wykonywaniem zawodu”. Wcześniej podobnie wypowiedział się Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu postanowienia w sprawie II AKz 735/16 (k.6204), podzielając zawarty w zażaleniu skarżącej zarzut nieprzesłuchania w charakterze świadków pracowników banku, z którymi zawierała umowę rachunku bankowego.

Z nadesłanej przez M. Bank kopii umowy rachunku bankowego dla M. M. LLC wynika tylko, że M. S. (1) zawierała ją w imieniu amerykańskiej spółki jako „pełnomocnik”. Z karty wzorów podpisów wynika z kolei, że występuje jako „Reprezentujący. Rezydent”. Kopia pełnomocnictwa (k. 132 załącznika Informacje bankowe) również nie wskazuje, by M. S. (1) została umocowana do występowania w imieniu spółki w ramach wykonywanego przez siebie zawodu radcy prawnego, albowiem tytuł taki nigdzie się nie pojawia, podobnie jak we wspomnianej umowie rachunku bankowego, czy na karcie podpisów. W tym stanie rzeczy nadal nie wiadomo, czy wyżej wymieniona w ogóle może powoływać się na tajemnicę zawodową w tym zakresie.

Skoro więc uzyskane dokumenty nie pozwoliły na rozwianie tych wątpliwości, rzeczą Prokuratora było przesłuchanie osób zawierających z M. S. (1) umowę rachunku bankowego (M. S. (2) i B. Ł.) na okoliczność ustalenia, czy powoływała się ona na swój zawód, okazywała legitymację radcy prawnego, czy wręcz przeciwnie, twierdziła, że nie reprezentuje spółki jako radca prawny, itp. Dopiero gdyby te czynności nie przyniosły oczekiwanego rezultatu, należałoby w ocenie Sądu przyjąć, że skoro powołuje się ona na tajemnicę zawodową, a nie da się tego zweryfikować, rzeczywiście zaistnieją podstawy do uznania, że w tym charakterze działała, a w konsekwencji do wystąpienia ze stosownym wnioskiem o zwolnienie z tajemnicy zawodowej. W razie odmiennych ustaleń, nie będzie mogła się na nią powoływać.

Co do pozostałej części wniosku wskazać trzeba, że Prokurator po raz kolejny w sposób ogólnikowy nakreślił tezy dowodowe, co także było przedmiotem krytycznych uwag Sądu Apelacyjnego i Sądu Okręgowego. Korygowanie go przez Sąd w tym fragmencie, a oddalenie w części dotyczącej czynności związanych z założeniem rachunku bankowego, byłoby jednak niezasadne. Wniosek stanowi bowiem nierozdzielalną całość, dotyczy wszystkich czynności, wykonywanych przez M. S. (1) na rzecz M. M. LLC i uwzględnianie go jedynie w części, a w konsekwencji możliwe na

chwile obecna złożenie kolejnego wniosku, czy kilkukrotne przesłuchiwanie w charakterze świadka M. S. (3), byłyby niecelowe z punktu widzenia ekonomiki procesowej.

Mając na uwadze powyższe, należało postanowić jak na wstępie.